

סדר ט"ו בשבט

מנהלג' היום

בט"ו בשבט אנו שמחים על התחדשות שנת האילן, לאחר שרוב גשמי השנה הרוו את העצים. ולכן לא אומרים בו (תפילת) תחנון.

נהנים ושמחים בטעמים הטוב של הפירות שברא ה' בעולם, ועדיף לברך על פירות שגדלו בארץ ישראל ממש.

רמז נתנו לסדר הברכות: המג"ע א"ש. דהיינו אם יש לפנינו מינים שונים ורוצה לאכול מהם - יקדים לברך כסדר הזה:

המוציא, מזונות, גפן, עץ, אדמה, שהכל. דהיינו שאם מונחים לפנינו כמה מינים של מאכלים, יש לברך עליהם כסדר הזה. בסעודה זו נוהגים לספר בשבחה של ארץ ישראל.

לוקחים מאפה מזונות ומברכים: **ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם בורא מיני מזונות.** החיטה - ממנה עושים את הלחם, שהיא עיקר מזונו של אדם.

לוקחים כוס יין או מיץ ענבים ומברכים:

ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם בורא פרי הגפן. היין משמח את הלב "יין ישמח לבב אנוש.."

לוקחים זית / תמר/ תאנה/ רימון, מברכים ומכוונים שבברכה זו פוטרים את כל פירות האילן שיש בסעודה. **ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם בורא פרי העץ.**

"זית רענן יפה פרי תאר קרא ה' שמך" - כָּשֶׁם שֶׁהַשָּׁמֶן מֵאֵיר, כָּךְ בִּיהֵמ"ק מֵאֵיר לְכֹל הָעוֹלָם. שְׁנַאֲמַר: "וְהִלְכּוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ", לָכֵן נִקְרָאוּ אֲבוֹתֵינוּ 'זֵית רַעֲנָן' שֶׁהֵם מֵאֵירִים לְכֹל בְּאַמְצָתָם" (בתוך סעודת לחם אין מברכים על הירקות)

לוקחים בוטנים או ירקות שגדלו בארץ ישראל ומברכים: **ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם בורא פרי האדמה.** לוקחים בירה או משקה אחר משעורה ומברכים: **ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם שהכל נהיה בדברו.** (בתוך סעודה אין מברכים על משקה מלבד יין)

אם אכל כנפח חצי ביצה מה'מזונות', מהיין, ומאחד משבעת המינים יברך:

בְּרֹאךְ אֲתָהּ ה' אֱלוֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל הַמַּחֲיָה וְעַל הַפְּלִכְלָה, עַל הַגָּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן, עַל הָעֵץ וְעַל פְּרֵי הָעֵץ וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית וְהַנְחִלַת לְאֲבוֹתֵינוּ לְאֹכֹל מִפְּרִיָהּ וּלְשַׂבַּע מִטוֹבָהּ. רַחֵם ה' אֱלוֹהֵינוּ עֲלֵינוּ. וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ. וְעַל יִרְאֵשְׁלָם עִירְךָ. וְעַל הַר צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל הַיְכָלְךָ. וְהַבְּנֵה יִרְאֵשְׁלָם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמִהְרָה בְיָמֵינוּ. וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ. וְשִׁמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ. וְהַבְּרַךְ עֲלֶיךָ בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָהּ. כִּי אֲתָהּ טוֹב וְגִמְטִיב לְכֹל וְנוֹדָה לְךָ ה' אֱלוֹהֵינוּ עַל הָאֶרֶץ וְעַל מַחֲיָתָהּ וְעַל כָּל־פְּלִתָּהּ וְעַל פְּרֵי גִפְנָהּ. בְּרֹאךְ אֲתָהּ ה' עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַמַּחֲיָה וְעַל הַפְּלִכְלָה וְעַל פְּרֵי גִפְנָהּ.

אם אכל כנפח כזית (חצי ביצה) מהירקות יברך:

בְּרֹאךְ אֲתָהּ אֲדֹנָי אֱלוֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא נִפְשוֹת רְבוֹת וְחִסְרוֹנָן עַל כָּל מַה שֶּׁבָרָא לְהַחֲיֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חַי. בְּרֹאךְ חַי הָעוֹלָמִים:

שירים לט"ו בשבט

צִדִּיק כְּתָמָר יִפְרַח | אֶרֶץ חִטָּה וְשֵׁעוֹרָה | אֶרֶץ זֵבֶת חֶלֶב | עֵץ חַיִּים הִיא | וְהִיא כְּעֵץ שְׁתוּל

